

FIȘA DISCIPLINEI

Arheologie și Big Data. Metode, analiză și interpretare în arheologia contemporană

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Școala doctorală	Istorie. Civilizație. Cultură.
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Doctorat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Arheologie și Big Data. Metode, analiză și interpretare în arheologia contemporană			Codul disciplinei	?
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Sorin Nemeti				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Sorin Nemeti				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					6
Alte activități					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				110	
3.8. Total ore pe semestru				160	
3.9. Numărul de credite				15	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența obligatorie la 70% din numărul total de ore de curs. Participarea la evaluarea finală este obligatorie și nu este condiționată de prezența la curs.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea la exerciții și discuții în cadrul seminarului.

6. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe
1. Cursul se adresează tuturor doctoranzilor școlii doctorale, indiferent de perioada istorică pe care se axează teza de doctorat. Sunt prezentate diferitele interferențe ale disciplinei arheologice cu alte științe (sociale, ale naturii, exacte) care generează abordări interdisciplinare.

2. Cunoștințe avansate în domeniu; b) capacitatea de a identifica, formula și rezolva probleme de cercetare într-un mod creativ; c) stăpânirea metodelor și tehnicilor avansate de cercetare;
3. Abilități de documentare și valorificare a lucrărilor științifice; g) capacitatea de a scrie lucrări științifice și alte materiale academice la un nivel avansat, într-un stil adecvat domeniului de studiu și în conformitate cu rigorile specifice ale acestuia la nivel național și internațional;
4. ...
Aptitudini
1. Competențe de comunicare scrisă și orală în domeniul științei și culturii; b) competențe lingvistice avansate în limbi vorbite la nivel internațional, inclusiv capacitatea de a exprima și formula idei în contexte multiculturale și multilingve;
2. Cunoștințe de gândire critică, inclusiv capacitatea de a analiza, interpreta sau formula raționamente în diferite contexte; i) cunoștințe privind utilizarea legislației în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală
3. ...
Responsabilitate și autonomie
1. ...
2. ...
3. ...

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ¹
I. Istoria arheologiei. Arheologia în România.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
II-III. Curente interpretative în arheologie. Culture History. Procesualism. Post-procesualism.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
IV. Cercetarea arheologică. Tehnici.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
V-VI. Arheologia și științele sociale. Antropologie. Etnografie.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
VII. Arheologia și teoria evoluționistă. Tipo-cronologia	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
VIII. Arheologia și științele pământului. Metoda stratigrafică. Geofizica.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
IX. Arheologia și determinismul geografic. Arheologia peisajului.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	

¹ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

X. Schimbări climatice și vestigii arheologice. Arheologia mediului ambiant	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
XI-XII. Arheologia și științele naturii. Antropologia fizică. Bioarheologia. Microbiologia și analiza aDNA.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	
XIII-XIV. Arheologia în era digitală. Baze de date și înserieri matriciale.	-curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	

Bibliografie

I. M. Anghelinu, Evoluția gândirii teoretice în arheologia din România. Concepte și modele aplicate în preistorie, Târgoviște, 2014.
M. Bărbulescu, Arheologia azi, în România, Cluj-Napoca, 2016.
VI. Dumitrescu, Oameni și cioburi. Contribuții la istoria contemporană a arheologiei românești, Călărași, s.a.
II-III. I. Hodder, Theory and Practice in Archaeology, London - New York, 1995
G. A. Clark, Paradigms in Science and Archaeology, Journal of Archaeological Research, 1, 1993, 3, 203-234.
K. R. Dark, Theoretical Archaeology, New York, 1995.
I. Hodder, S. Hutson, Reading the Past. Current Approaches to Interpretation in Archaeology, Cambridge University Press, 2003.
R. Lee Lyman, What is the «process» in cultural process and in processual archaeology?, Anthropological Theory, 7, 2007, 217-250.
IV. Ph. Barker, Techniques of Archaeological Excavation, London - New York, 2005.
A. Carandini, Storie dalla terra. Manuale di scavo archeologico, Einaudi, 2000.
V-VI. C. Gosden, Anthropology & Archaeology. A Changing Relationship, London – New York, 1999
S. Jones, The Archaeology of Ethnicity. Constructing Identities in the Past and Present, London - New York, 2003.
I. Hodder, The Distribution of Material Culture Items in the Baringo District, Western Kenya, Man, 12 (2), 1977, 239-269.
VII. L. S. Klejn, Archaeological Typology, Oxford, 1982.
M. J. O'Brien, R. Lee Lyman, Seriation, Stratigraphy, and the Index Fossils. The Backbone of Archaeological Dating, New York - Boston - Dordrecht - London - Moscow, 2002.
VIII. N. Herz, E. G. Garison, Geological Methods for Archaeology, Oxford University Press, 1998.
E. C. Harris, Principles of Archaeological Stratigraphy, Academic Press Limited, 1997.
J. K. Johnson, Remote Sensing in Archaeology, The University of Alabama Press, 2006.
IX. I. Hodder, C. Orton, Spatial Analysis in Archaeology, Cambridge University Press, 1976.
M. Aston, Interpreting the Landscape. Landscape Archaeology and Local History, London - New York, 1985.
X. J. G. Evans, Environmental Archaeology and the Social Order, London - New York, 2003.
E. Le Roy Ladurie, Histoire du climat depuis l'an mil, I-II, Paris, 1983.
XI-XII. S. Mays, The Archaeology of Human Bones, London- New York, 1998.
S. J. M. Davis, The Archaeology of Animals, Yale University Press, 1987.
D. Ann Herring, A. C. Swedlung (eds.), Human Biologists in the Archives. Demography, Health, Nutrition and Genetics in Historical Populations, Cambridge University Press, 2003.
XIII-XIV. G. Lock, Using Computers in Archaeology. Towards Virtual Pasts, London- New York, 2003.
M. J. Baxter, Exploratory Multivariate Analysis in Archaeology, Edinburgh University Press, 1994.
Th. L. Evans, P. Daly, Digital Archeology. Bridging Method and Theory, London- New York, 2006.

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații

Bibliografie

8. Evaluare

Tip activitate	8.1 Criterii de evaluare ²	8.2 Metode de evaluare ³	8.3 Pondere din nota finală
8.4 Curs	curs interactiv bazat pe prelegeri și prezentări multimedia -problematizare -dezbateri	tema cu aplicarea metodelor avansate de cercetare și scriere specifice istoriei	50%
8.5 Seminar/laborator	-participarea la exerciții și dezbateri; rezolvarea problemelor teoretice și practice	Evaluarea se va face pe parcursul semestrului - examen oral.	50%
8.6 Standard minim de promovare			
- Planificarea și realizarea prezentărilor orale individuale în cadrul seminariilor: dezbateri, comentarii, exerciții. - Elaborarea unei teme finale, de complexitate ridicată, care să demonstreze cunoașterea metodelor avansate de cercetare în filosofie și a principiilor eticii și integrității academice. - Orice contestație a notei obținute la evaluarea finală trebuie să fie însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări va fi prezentat studenților în termen de 2 zile de la data contestației.			

9. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁴

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
								Nu se aplică nici o etichetă

² Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

³ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁴ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data completării:

18.02.2026

Semnătura titularului de curs

Prof. dr. Sorin Nemeti

Semnătura titularului de seminar

Prof. dr. Sorin Nemeti

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....